

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН НӨӨЦ САНГИЙН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/08/НА-СТА-ЗГТС

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх аудитор
Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Д.Энхдалай
Утас: 261885 Цахим хаяг: enkhdalaid@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: П.Чанцалдулам
Утас: 261740 Цахим хаяг: chantsaldulamp@audit.gov.mn
Аудитор: Ц.Цэрэнхүү
Утас: 261740 Цахим хаяг: tserenhuuts@audit.gov.mn

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	5
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	5
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	6
3. Аудитын тайлан.....	7
3.1 Ерөнхий зүйл.....	7
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	7
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	8
3.4 Материаллаг байдал	8
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	8
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл.....	9
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	9
3.8 Аудитын гол асуудал	9
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	9
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	9
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	10
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	10
4. Аудитын илрүүлэлт	11
4.1 Зөвлөмж.....	11
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	12

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

САНГИЙН ЯАМНЫ ТӨРИЙН НАРИЙН
БИЧГИЙН ДАРГА Ж.ГАНБАТ ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2022.02.24 № 07/309
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Засгийн газрын нөөц сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Засгийн газрын нөөц сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,257,841,136.79	-
33	АВЛАГА	1,257,841,136.79	-
33500	Бусад авлага	1,257,841,136.79	-
33510	Байгууллагаас авах авлага	1,257,841,136.79	-
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,257,841,136.79	-
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	268,048,208.59	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	268,048,208.59	-
41300	Өглөг	268,048,208.59	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	268,048,208.59	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	989,792,928.20	-
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	989,792,928.20	-
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	989,792,928.20	-
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	927,582,928.20	-
51220	Тайлант үеийн үр дүн	62,210,000.00	-
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,257,841,136.79	-

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	65,000,000,000.00	100,000,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	65,000,000,000.00	100,000,000,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	65,000,000,000.00	100,000,000,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	65,000,000,000.00	100,000,000,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	64,937,790,000.00	100,000,000,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	64,937,790,000.00	100,000,000,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	64,937,790,000.00	100,000,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,937,790,000.00	99,731,951,791.41
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,937,790,000.00	99,731,951,791.41
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	268,048,208.59
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	268,048,208.59
213306	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	268,048,208.59
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	62,210,000.00	-
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	62,210,000.00	-

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	65,048,799,929.66	100,775,986,486.24
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	48,799,929.66	775,986,486.24
120	Нийтлэг татварын бус орлого	48,799,929.66	775,986,486.24
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	48,799,929.66	775,986,486.24
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	48,799,929.66	775,986,486.24
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	65,000,000,000.00	100,000,000,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	65,000,000,000.00	100,000,000,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	65,000,000,000.00	100,000,000,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	65,048,799,929.66	100,775,986,486.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	65,048,799,929.66	100,775,986,486.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	65,048,799,929.66	100,507,938,277.65
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	65,048,799,929.66	100,507,938,277.65
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	65,048,799,929.66	100,507,938,277.65
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	268,048,208.59
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	268,048,208.59
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	268,048,208.59
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-	-
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	927,582,928.20	927,582,928.20
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	927,582,928.20	927,582,928.20
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	62,210,000.00	62,210,000.00
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	989,792,928.20	989,792,928.20
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	989,792,928.20	989,792,928.20
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	0.00	0.00
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	0.00	0.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.00		
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	100,000,000,000.00	100,000,000,000.00	-	100.0
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	100,000,000,000.00	100,000,000,000.00	-	100.0
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	100,000,000,000.00	100,000,000,000.00	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	100,000,000,000.00	100,000,000,000.00	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	100,000,000,000.00	100,000,000,000.00	-	100.0
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	100,000,000,000.00	100,000,000,000.00	-	100.0
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	100,000,000,000.00	100,000,000,000.00	-	100.0
Улсын төсвөөс санхүүжих	100,000,000,000.00	100,000,000,000.00	-	100.0
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	0	-	-

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Засгийн газрын нөөц сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад Засгийн газрын тогтоол, шийдвэрээр хэрэгжиж байгаа арга хэмжээг санхүүжүүлэхдээ төсвийн 2 жилд багтаан хэрэгжүүлэх, батлагдсан төсвийн хүрээнд хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулах зэрэг зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Аудитын хоёрдугаар газрын аудитор Ц.Цэрэнхүү гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг ахлах аудитор П.Чанцалдулам, аудитын менежер Д.Энхдалай, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Засгийн газрын нөөц сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ний өдрийн 11/2/339 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Засгийн газрын нөөц сан нь тухайн жилийн төсөвт урьдчилан тооцож, төлөвлөн тусгах боломжгүй, хойшлуулшгүй цаг үеийн шинжтэй арга хэмжээ болон гамшгийн эрсдэлийг бууруулах үйл ажиллагаа, гамшгийн хор уршгийг арилгах үйл ажиллагааг шат дараатай зохион байгуулах зорилгоор улс, орон нутгийн төсвийн гамшгаас хамгаалах арга хэмжээний зардлын хүрэлцэхгүй хэсгийг санхүүжүүлэх зорилготой. Үүнд:

- Гамшгаас хамгаалах тухай хуульд заасан гамшиг, аюулт үзэгдэл тохиолдсон, нийтийг хамарсан цөмийн болон цацрагийн осол гарсан үед түүний хохирлыг бууруулах, тархалтыг хязгаарлах, үр дагаврыг арилгах, эрсдэлийг бууруулах;
- Үйлдвэрлэл, технологийн горим зөрчигдсөнөөс барилга байгууламж, шугам, сүлжээ, тоног төхөөрөмж эвдрэх, тээврийн хэрэгсэл сүйрэх, Гамшгаас хамгаалах тухай хуульд заасан цацраг идэвхт болон химийн хорт бодис алдагдах зэрэг техникийн холбогдолтой томоохон осол гарсан тохиолдолд түүнийг таслан зогсоох, хохирлыг арилгах;
- Алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд учирсан хохирлыг арилгах;
- Гамшгийн тухай хуульд заасан арга хэмжээг санхүүжүүлэхтэй холбоотой төсвийн жилийн дундуур баталсан Улсын Их Хурал, Засгийн газрын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх;
- Засгийн газар олон улсын шүүх, арбитрад хариуцагчаар татагдсан буюу тэдгээрээс гарсан шийдвэрийг биелүүлэхэд шаардагдах зардлыг хариуцах;
- Олон улсын гэрээний дагуу Монгол Улс төлж барагдуулах тухайн жилийн төсөвт тусгагдаагүй татвар, төлбөр, хураамжийг төлөх;
- Ээлжит бус, дахин, нөхөн сонгууль, ард нийтийн санал асуулга явуулахад шаардагдах зардал болно.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрдөх хууль, тогтоомж, бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай”;
- Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”;

- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дугаар тушаалаар “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”;

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил хэрэгжүүлэхэд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Засгийн газрын нөөц сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузел сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасны дагуу бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тайлант оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны батлагдсан төсвийн 100,000,000.0 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 1,000,000.0 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн хуулийн хүрээнд Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, төсөвт байгууллага, төсөл, засгийн газрын тусгай зориулалтын сангийн дагуу бэлтгэсэн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	1,257,841.1	-	(1,257,841.1)
Нийт хөрөнгө	1,257,841.1	-	(1,257,841.1)
Өр төлбөр	268,048.2	-	(268,048.2)
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	989,792.9	-	(989,792.9)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1,257,841.1	-	(1,257,841.1)

Өмнөх оны үзүүлэлтээс авлага, өр төлбөрийн дансанд өөрчлөлт гарсан байна.Үүнд:

- Авлага данс үлдэгдэлгүй болж, 1,257,841.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь Сангийн яам Засгийн газрын 2020 оны “Хөрөнгө гаргах тухай” 116 дугаар тогтоолоор баталсан Монгол Улсын Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тогтолцоонд шалгалт хийх арга хэмжээний хэрэгжилтийн тооцоог хийсэн;

- Өр төлбөр данс үлдэгдэлгүй болж, 268,048.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь Засгийн газрын 2020 оны “Хөрөнгө гаргах тухай” 240 дүгээр тогтоолоор баталсан Коронавируст халдварын цар тахалтай тэмцэх үйл ажиллагааны зардлын дутуу санхүүжилтийг олгосонтой холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Төсвийн захирагч нь 2021 оны төсвийн төслийн нийт зарлага ба зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 40,000,000.00 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсөв захирагчид хүргүүлэн батлуулсан байна.

Монгол Улсын 2021 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулиар тус сангийн хөрөнгийг коронавируст цар тахал өвчин гарсантай холбогдуулан 60,000,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 100,000,000.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөлт хөтөлбөрийн арга хэмжээнд 100,000,000.0 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр олгосон байна

Гүйцэтгэлээр гамшиг, аюулт үзэгдэл, түүний хохирлыг бууруулах, тархалтыг хязгаарлах, үр дагаврыг арилгахад 81,995,900.5 мянган төгрөг, төсвийн жилийн дундуур баталсан УИХ, Засгийн газрын шийдвэрийг хэрэгжүүлэхэд 10,628,835.9 мянган төгрөг, олон улсын шүүх, арбитрт хариуцагчаар татагдсан, тэдгээрээс гарсан шийдвэрийг хэрэгжүүлэхэд 6,930,640.1 мянган төгрөг, ээлжит бус, дахин, нөхөн сонгуулийн зардалд 444,623.5 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулж, 268,048.2 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АОУС 706.7-д тодорхойлсон онцолсон асуудал байхгүй учир санхүүгийн тайлангийн толилуулга, тодруулгад тусгагдаагүй асуудал байхгүй болно.

Залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт, дүгнэлт гаргахын тулд АОУС 706.10-д зааснаар аудитор аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжтой байх ёстой. Аудитын хамрах хүрээнд хязгаарлалт үүсээгүй учир аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломж бүрдсэн.

3.8 Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудалд хөндөх асуудал байхгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Засгийн газрын нөөц сан нь Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 2021 онд 12 мэдээллийг хугацаанд нь ил тод байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт 100.0 хувьтай байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татсан асуудал гараагүй болно.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 365,234.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч 3 зөвлөмж өгсөн.

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав.
Үүнд:

4.1 Зөвлөмж

1. Зардалтай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Засгийн газрын тогтоолоор хэрэгжсэн зарим арга хэмжээ нь олон жил дамжин хэрэгжиж байна. Тухайлбал: 2019 оны 165, 390, 419 дүгээр тогтоолуудаар хэрэгжих байсан арга хэмжээ нь төсвийн 3 жил дамнан хэрэгжсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.5-д "Төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 43.1.3, 43.1.5-д зааснаас бусад төсвийг хоёр төсвийн жил дамжуулан зарцуулахгүй" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Засгийн газрын тогтоол, шийдвэрээр хэрэгжиж байгаа арга хэмжээг санхүүжүүлэхдээ төсвийн 2 жилд багтаан хэрэгжүүлэх;

2. Зардалтай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Засгийн газрын 2021 оны 344 дүгээр тогтоолоор Монгол Улсад хоршооллын салбар үүсэж хөгжсөний 100 жилийн ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх арга хэмжээнд 317,700.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөх, урьдчилан тооцож, төлөвлөн, тусгах боломжтой хөтөлбөр арга хэмжээнд жилийн дундуур хөрөнгө зарцуулахгүй байх;

3. Зардалтай холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт:

Засгийн газрын тогтоол, шийдвэрийн дагуу Эрүүл мэндийн салбарт олгосон зарим хөрөнгийн зарцуулалтыг шалгахад тогтоолоор батлагдсан дүнгээс илүү, дутуу, гүйлгэн зарцуулсан байна. Тухайлбал: 2021 оны 69 дугаар тогтоолоор баталсан төсвийг 12.548.5 мянган төгрөгөөр илүү, 2021 оны 92 дугаар тогтоолоор баталсан төсвийг 34.986.1 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсан байна.

Энэ нь Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.4-д "Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь Засгийн газрын нөөц сангийн санхүүжилтээр тухайн салбарт хэрэгжүүлсэн төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт, хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт тавина", Засгийн газрын 2020 оны 51 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Засгийн газрын нөөц сангийн хөрөнгийг зарцуулах, түүнд хяналт тавих журмын 4.1-д "Төсвийн захирагч нөөц сангийн санхүүжилтийг өөр зориулалтаар ашиглах, зарцуулахыг хориглоно" гэсэн заалтуудтай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Засгийн газрын тогтоолуудад заасан арга хэмжээний төсвийг зориулалт зөрчин, тогтоол хооронд нь гүйлгэн зарцуулахгүй байх, хөрөнгийн зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулах;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 09 дүгээр сарын 30 - ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа зөрчлийн утга	Тогтоосон акт, албан шаардлага өгсөн зөвлөмжийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс									
							Залруулга		Акт		Албан шаардлага		Хариуцлага тооцох		Зөвлөмж	
					тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	Тоо	дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудлаар																
1	ЗГНС	АХГ-2022/8/НА-СТА-ЗГНС	Засгийн газрын тогтоолоор хэрэгжсэн арга хэмжээ нь олон жил дамжин хэрэгжиж иржээ. Тухайлбал: 2019 оны 165, 390, 419 дүгээр тогтоолуудаар хэрэгжих байсан арга хэмжээ нь төсвийн 3 жил дамнан хэрэгжиж байна.	Засгийн газрын тогтоол, шийдвэрээр хэрэгжиж байгаа арга хэмжээг санхүүжүүлэхдээ төсвийн 2 жилд багтаан хэрэгжүүлэх	1										1	
2	ЗГНС	АХГ-2022/8/НА-СТА-ЗГНС	Засгийн газрын 2021 оны 344 дүгээр тогтоолоор Монгол Улсад хоршооллын салбар үүсэж хөгжсөний 100 жилийн ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх арга хэмжээнд 317,700.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.	Цаашид тэмдэглэлт ойн арга хэмжээнд зарцуулах хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулах	1	317,700.0									1	317,700.0
3	ЗГНС	АХГ-2022/8/НА-СТА-ЗГНС	Засгийн газрын тогтоол, шийдвэрийн дагуу Эрүүл мэндийн салбарт олгосон зарим хөрөнгийн зарцуулалтыг шалгахад Засгийн газрын тогтоолоор батлагдсан дүнгээс илүү, дутуу, гүйлгэн зарцуулсан байна. Тухайлбал: 2021 оны 69 дугаар тогтоолоор баталсан төсвийг 12,548.5 мянган төгрөгөөр илүү, 2021 оны 92 дугаар тогтоолоор баталсан төсвийг 34,986.1 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсан байна.	Засгийн газрын тогтоолоор батлагдсан хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулах, хэтрүүлэн зарцуулахгүй байх;	1	47,534.6									1	47,534.6
Дүн					3	365,234.6	-	-	-	-	-	-	-	-	3	365,234.6